

Jurisdikcija

Jurisdikcija – tai teisė ir įgaliojimai vykdyti teisingumą apibrėžtoje teritorijoje. Tai apima pagal įstatymą įsteigtų teismų įgaliojimus nagrinėti bylas, susijusias su asmenimis, turtu ar įvykiais ir įgaliojimais įsikišti, pavyzdžiui, suimti asmenis arba konfiskuoti turtą.

Dėl judėjimo laisvės Europos Sąjungoje, tendencijos valstybėse narėse išplėsti jurisdikciją ir pastarųjų dešimtmečių technologijų pažangos vis dažniau atsitinka, kad kelios valstybės narės turi jurisdikciją tirti tas pačias faktines aplinkybes ir jas nagrinėti baudžiamajame procese.

Jei valstybės narės neprivalėtų viena kitai pranešti apie atvejus, galinčius sukelti jurisdikcijos koliziją, ir konsultuotis ją sprendžiant, galėtų atsitikti, kad teismo procesas vyktų valstybėje narėje, kuri nėra tinkamiausia (pvz., kuomet svarbūs įrodymai ir liudytojai yra kitoje valstybėje narėje), arba teismo procesas vienu metu vyktų keliose valstybėse narėse.

Siekiant sumažinti šį pavojų, 2009 m. priimtas [Pamatinis sprendimas dėl jurisdikcijos kolizijų](#). Šio dokumento tikslas – skatinti glaudesnę valstybių narių bendradarbiavimą nagrinėjant baudžiamąsias bylas, kad būtų:

- išvengiama padėties, kai dėl to paties asmens keliose valstybėse narėse vienu metu nagrinėjamos baudžiamosios bylos, susijusios su tomis pačiomis faktinėmis aplinkybėmis, ir
- susitariama dėl sprendimo, kaip išvengti vienu metu vykstančių baudžiamųjų procesų neigiamų pasekmių.

Pamatinis sprendimas numatoma pasiekti šį tikslą nustatant privalomą konsultacijų procedūrą tais atvejais, kuomet keliose valstybėse narėse vienu metu nagrinėjamos lygiagrečios baudžiamosios bylos. Jei per konsultacijų procedūrą susitarti nepavyksta, joje dalyvaujančios valstybės narės bylą perduoda [Eurojustui](#) (jei tai įmanoma ir jei byla atitinka Eurojusto kompetenciją). Valstybės narės imasi reikiamų priemonių, kad šis pamatinis sprendimas būtų įgyvendintas iki 2012 m. birželio 15 d.

Be šio pamatinio sprendimo, kuris taikomas baudžiamajam procesui apskritai, yra ir keletas kitų ES teisės aktų, kuriuose yra specialių nuostatų dėl jurisdikcijos nustatymo ir baudžiamojo persekiojimo koordinavimo taisyklių, pavyzdžiui, [Pamatinis sprendimas dėl kovos su organizuotu nusikalstamumu](#).

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Paskutinis naujinimas: 16/11/2017